

שׁוֹמְעִים וְאִינָם יוֹדְעִים מַה שׁוֹמְעִים. מַה שְׁחֹשְׁבִים שֶׁבָּא לְטוֹבָה, יִתְגַּלְגַּל מִמּוֹנוּ הַפְּכוּ. וּמַה שֶׁמִּדְמִין שֶׁבָּא לְרָעָה, פְּעָמִים שִׁיסְתַּבֵּב שֶׁבָּא לְטוֹבָה. עַל כֵּן, יוֹדָה עַל הַכֹּל, וַיְבָרֵךְ לְשֵׁם יְתִבְרָךְ:

החלק הרביעי במצות ציצית, ובו שלשה פרקים

פרק ראשון

פֶּרֶק קַכָּג

עֲטִיפֹת צִיצִית הִיא מִצְוֵה גְדוּלָה,
וְאֵל יִזְלוֹל אָדָם בָּהּ, פִּי שְׂכָרָה גְדוּל, עַד שֶׁאִמְרוּ שֶׁהִיא שְׂקוּלָה
בְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת. בְּדִגְרַסְנָן [הֵתָם] (במסכת
מנחות פרק הסכלת דף מ"ג ע"ב), תִּנְיָא, וּרְאִיתֶם
אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם (במלכ"ט ט"ו, ל"ט), רָאָה מִצְוֵה זו,
וּזְכַר מִצְוֵה אַחֲרַת הַתְּלוּיָה בָּהּ. וְאִיזוּ, זו
קֵרִית שְׁמֵעַ. דִּתְנֵן, מֵאִימְתֵי קוֹרִין אֵת
שְׁמֵעַ בְּשַׁחְרִית^א, מְשִׁיבִיר בֵּין תְּכֵלֶת
לְלָבָן. תִּנְיָא אֲדָךְ, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ
וּזְכַרְתֶּם [אֵת כָּל מִצְוֹת יִן], רָאָה מִצְוֵה זו,
וּזְכַר מִצְוֵה אַחֲרַת הַסְּמוּכָה לָהּ. וְאִיזוּ,
זו מִצְוֹת פְּלֵאִים, דְּכִתִּיב לֹא תִלְבַּשׁ
שְׁעִטְנֵי צֶמֶר וּפְשָׁתִים יַחְדָּו, גְּדָלִים
תַּעֲשֶׂה לָךְ (דברים כ"ב, י"א – י"ב).

תִּנְיָא אֲדָךְ, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ [וּזְכַרְתֶּם אֵת
כָּל מִצְוֹת יִן], פִּיזוֹן שְׁנַתְחִיב אָדָם בְּמִצְוֵה

נפש יהודה

כָּל מַה דְּעִבְדִּין מִן שְׁמֵא. אֵילוּ הִיָּה הֵנֵר דְּלוּק, הִיָּו הַגִּיִּסוֹת רֹאִין אוֹתִי. וְאֵילוּ הִיָּה הַחֲמוּר נֹעֵר אוּ הַתְּרַנְגוּל קוּרָא, הִיָּו הַגִּיִּסוֹת
בְּאוֹת וְשׁוֹבוֹת אוֹתִי: פִּי אֲנַפְתָּ בִּי. מִפְּנֵי שְׂכַעֶסֶת עָלַי, אֲנִי מוֹדָה שְׁלִטוֹבְתִי הִיָּה: יֵשֵׁב לֹא קוּץ. בְּרַגְלוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם, וְלֹא יִכּוֹל
לְצַאֵת: לְבַדּוֹ. הוּא לְבַדּוֹ יוֹדַע שְׁהוּא נֵס, אֲבָל בַּעַל הַנֵּס אֵינוֹ מְכִירֵו:

קכג זו קֵרִית שְׁמֵעַ. דְּכַשְׁתִּכִּיר (מגין) [גוויגין] [כן הגיה השטמ"ק ברש"י שם] שֶׁל צִיצִית, קֵרָא אֵת קֵרִית שְׁמֵעַ. וְכֵן תְּכֵלֶת שִׁישׁ בְּצִיצִית,
דְּכִתִּיב וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ, שִׁיָּה נִיכֵר בְּצַבְעִים: פִּיזוֹן שְׁנַתְחִיב אָדָם בְּמִצְוֵה זו. שְׁהֵאִיר הַיּוֹם. נִתְחַיִּיב בְּכָל הַמִּצְוֹת, דְּרוֹב
מִצְוֹת נוֹהֲגִין בַּיּוֹם. לְשׁוֹן אַחַר, כִּיּוֹן שְׁנַתְחִיב אָדָם בְּמִצְוֵה זו בְּצִיצִית, כְּשִׁיגִיעַ לְשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים, נִתְחַיִּיב בְּכָל הַמִּצְוֹת:

לְסַרְגָּא. אָמַר, כָּל מַה דְּעִבְדִּין מִן
שְׁמֵא, לְטָב. בְּלִילִיא אֲתָא גִיסָא,
שְׁבִיָּה^א לְמַתָּא. אָמַר, לֹא אִמְרֵי לְכוּן
כָּל מַה דְּעִבְדִּין מִן שְׁמֵא לְטָב.
לְלַמְדֵּנוּ, שְׁהַרְבֵּה פְּעָמִים בָּא לֹא לְאָדָם
דְּבַר שְׁנֵרָאָה לֹא לְכַאוּרָה שְׁהוּא רַע לֹו,
וּמִסְבָּב לֹו טוֹבָה.

וּלְפְעָמִים בָּא לֹו לְאָדָם מַעֲט רַעִי בְּדִין
שְׁלִי־רַחֲמֵנוּת, וְנִכְנַס לֹו בְּמִקוּם עֵנֵשׁ
גְּדוּל שְׁהִיָּה חֵיב. וְעַל הַכֹּל יוֹדָה
לְמַלְךָ^א הַמְּשַׁפֵּט שְׁמַרְחַס עָלָיו, וְאִפְלוּ
בְּכַעֲסוֹ. בְּדִגְרַסְנָן [הֵתָם] (במסכת נדרים פרק המפלות
דף ל"א ע"א), דְּרַשׁ רַב יוֹסֵף, מֵאִי דְּכִתִּיב
אוֹדֵךְ יִי כִּי אֲנַפְתָּ בִּי, [יֵשֵׁב אֲפָךְ וּתְנַחֲמֵנִי]
[יִסְעִיָּה י"ב, ל"ז]. בְּמַה [א] הַכְּתוּב מְדַבֵּר. בְּשָׁנֵי
בְּנֵי אָדָם שְׁיִצְאוּ לְסַחֲרָה. יֵשֵׁב לֹו קוּץ
לְאֶחָד מֵהֶם, הַתְּחִיל מִחֲרָף וּמִגְדָּף.
לְיָמִים שְׁמֵעַ שְׁטַבְעָה סְפִינְתוֹ שְׁלִי־חֲבֵרוֹ
בַּיּוֹם, הַתְּחִיל מוֹדָה. לְכָף נֵאֱמַר, יֵשֵׁב
אֲפָךְ וּתְנַחֲמֵנִי.

וְהִינוּ דְּאָמַר רַבִּי אֲלַעְזָר, מֵאִי דְּכִתִּיב
לְעֵשָׂה נִפְלְאוֹת גְּדָלוֹת לְבַדּוֹ (ספלים קל"ו,
ד'). אִפְלוּ בְּעַל הַנֵּס, אֵינוֹ מְכִיר אֵת נֵסוֹ.
רוּצָה לֹוּמַר, שְׁלַפְעָמִים עוֹשֶׂה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נֵס עִם הָאָדָם, וְדוּמָה לֹו
בְּהַפְּכוּ. לְפִי שְׁפָלָם הֵם כְּסוּמִים^א,
רוֹאִים וְאִינָם יוֹדְעִים מַה רוֹאִים,

[א] בְּמַה. י"ג בְּמַה: י"ב [ב] כְּסוּמִים. י"ג כְּסוּמִים: י"ד [ג] בְּשַׁחְרִית. נ"א בְּשַׁחְרִים, בְּשַׁחְרִין: א

שְׁנוּטְלַת אַרְבַּע מֵאוֹת זְהוּבִים בְּשִׁכְרָה, שָׁגַר לָהּ אַרְבַּע מֵאוֹת זְהוּבִים, וְקִבְעָה לוֹ זָמָן. בְּשִׁהְיָעָה לוֹ זָמָן, הִלָּךְ וַיֵּשֶׁב עַל פֶּתַח בֵּיתָהּ. נִכְנְסָה שִׁפְחָתָה וְאָמְרָה לָהּ, אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁשָׁגַר לִיךְ אַרְבַּע מֵאוֹת זְהוּבִים, בָּא וַיֵּשֶׁב לוֹ עַל הַפֶּתַח. אָמְרָה לָהּ, יִכְנַס. נִכְנַס, הִצִּיעָה לוֹ שֶׁבַע מִטּוֹת, שֵׁשׁ שֶׁל־כֶּסֶף, וְהֶעֱלוּנָה שֶׁל־זָהָב. וּבֵין כָּל אַחַת וְאַחַת סֵלָם שֶׁל־כֶּסֶף, וְהֶעֱלוּזוֹן שֶׁל־זָהָב. וְעִלְתָּה וַיֵּשְׁבָה עַל גְּבִי הֶעֱלוּנָה עֲרֻמָּה, וְאָף הוּא עָלָה לֵישֵׁב עָרֶם פְּגָדָה. בָּאוּ וְאַרְבַּעַן צִיצִיּוֹתָיו וְטַפְחוּ לוֹ עַל פָּנָיו. נִשְׁמַט וַיֵּשֶׁב עַל גְּבִי קַרְקַע, וְאָף הוּא נִשְׁמַטָּה וַיֵּשְׁבָה עַל גְּבִי קַרְקַע. אָמְרָה לוֹ, בְּשִׁבּוּעָה, [שְׁאוּיָנִי מִנִּיחָתְךָ עַד שֶׁתֵּאמַר לִי מָה מוֹם רְאִיתָ בִּי. אָמַר לָהּ, הָעֲבוּדָה, שְׁלֹא רְאִיתִי אִשָּׁה יָפָה בְּמוֹתְךָ, אֵלֹא מִצְוֶה אַחַת צִוְּנוּ הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ, וְצִיצִית שְׂמָה, וְכַתוּב בָּהּ, אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם (בְּמִדְבָר ט"ו, מ"א) שְׁתֵּי פְעָמִים. אֲנִי הוּא שְׁעֵתִיד לִפְרַע, וְאֲנִי הוּא שְׁעֵתִיד לִתֵּן שֶׁכֶר. וְעֵתָה נִדְמוּ עָלַי

נפש יהודה

וְרַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָא. דְּפוּטְר הַנְּשִׁים מִמִּצְוֹת צִיצִית, מִשּׁוּם שְׁהִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שְׁהוֹמֵן גְּרָמָא, דְּכֹסוֹת לֵילָה פְּטוּר מִן הַצִּיצִית: שְׁקוּלָה מִצְוֶה זֶה. מִדְּכָתִיב אֵת כָּל מִצְוֹת. וְעוֹד, דְּצִיצִית בְּגִימְטְרִיא שֵׁשׁ מֵאוֹת. וְחִמִּישָׁה קִשְׂרִים וְשׁוּמְנָה חוּטִין, הָרִי תְרִי"ג: רְאִיָּה. רְאִיָּה צִיצִית מִבִּיָּאָה לִידֵי זְכִירַת מִצְוֹת אַחֲרוֹת: אֵת ה' אֱלֹהֵיךָ תִירָא. מֵה לַהֲלֹךְ שְׂכִינָה, אָף כִּאֵן אוֹתוֹ דּוֹרֵאֵתֶם, שְׂכִינָה:

חק יעקב

קִכְג שְׁקוּלָה מִצְוֶה זֶה. מִדְּכָתִיב אֵת כָּל מִצְוֹת. וְעוֹד, דְּצִיצִית בְּגִימְטְרִיא שֵׁשׁ מֵאוֹת. וְחִמִּישָׁה קִשְׂרִים וְשׁוּמְנָה חוּטִין, הָרִי תְרִי"ג רִש"י. וְהִרְמַבְּז' ז"ל בְּפִרְשַׁת שְׁלַח הִבִּיא דְּבְרֵי רִש"י ז"ל, וּבִסוּף כְּתוּב, וְלֹא הִבִּינוּתִי זֶה, שֶׁהַצִּיצִית בְּתוֹרָה חֲסֵר יו"ד, וְאֵין מְגִינֵנוּ אֵלֹא תִק"צ. וְעוֹד, שֶׁהַחוּטִין לְדַעַת בֵּית הַלֵּל אֵינֵן אֵלֹא שְׁלֹשָׁה (מִנְחוֹת מ"א ע"ב), וְהַקִּשְׂרִים מִן הַתּוֹרָה אֵינֵן אֵלֹא שְׁנַיִם כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ (שֵׁם ל"ט ע"א), שֶׁמֶע מִינָה קִשֶׁר הֶעֱלִיּוֹן דְּאוֹרֵייתָא. דַּאי ס"ד דְּרַבְּנָן, סְדִין בְּצִיצִית וְכו' עִי"ש בְּפִרְק הַתְּכֵלֵת. וּפִרְש"י שֵׁם, קִשֶׁר הֶעֱלִיּוֹן – הוּא לְמַטָּה מִן הַגְּדִיל, [וְלַחֲכִי נִקֵּט עֲלִיּוֹן, מִשּׁוּם דַּאי לֹא עֲבַד אֵלֹא חַד קִשֶׁר, בְּסוּפוֹ עֲבִיד לִיה, שֶׁמְקִיִּים אֵת הַגְּדִיל כּוֹלֵן] עִי"ש. כְּתִיב הֵכָא וְרֵאִיתֶם אוֹתוֹ, וְכַתִּיב הֵתָם אֵת ה' אֱלֹהֵיךָ תִירָא וְדִבְרֵי י, כ, מֵה יִרְאֶה דְּכָתִיב הֵכָא שְׂכִינָה, אָף יִרְאֶה הֵתָם שְׂכִינָה: כָּל הַזְּהִיר בְּמִצְוֶה זֶה וְכו'. יֵשׁ טַעְמִים רַבִּים עַל מִצְוֶה זֶה, בֵּין לְפִי הַפֶּשֶׁט, בֵּין לְפִי רִמּוֹ וְדִרְשׁ, בֵּין לְפִי הַסּוּד. וְאֵם תְּרַצָּה לִידַע פְּלִאוֹת, עֵינֵן אוֹה"ח שְׁחִיבֵר הָרַב חַיִּים בֶּן עֶטֶר עַל הַתּוֹרָה פִּרְשָׁה זֶה (אח"ח:): צִיצִית. מִצְוֶה קִלְהָ, עֲשֵׂה בְעַלְמָא: שְׁתֵּי פְעָמִים. בְּפִסּוּק אַחֲרוֹן שֶׁל פִּרְשַׁת צִיצִית כְּתִיב ב' פְּעָמִים אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, אַחַד בְּרֵאשׁוֹ וְאַחַד בְּסוּפוֹ:

זו, נִתְחַיֵּב בְּכָל הַמִּצְוֹת כְּלָן. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָא, דְּאָמַר, מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהוֹמֵן גְּרָמָא הִיא. תִּנְיָא אַדָּךְ, וְרֵאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם [אֵת כָּל מִצְוֹת יְיָ], שְׁקוּלָה מִצְוֶה זֶה פְּגָדָה כָּל הַמִּצְוֹת כְּלָן. וְתִנְיָא אַדָּךְ, וְרֵאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם וְעֲשִׂיתֶם, רְאִיָּה מִבִּיָּאָה לִידֵי זְכִירָה, זְכִירָה מִבִּיָּאָה לִידֵי מַעֲשֵׂה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אוֹמֵר, כָּל הַזְּהִיר בְּמִצְוֶה זֶה, זֹכֶה וּמִקְבֵּל (א) פְּנֵי שְׂכִינָה. בְּתִיב הֵכָא וְרֵאִיתֶם אוֹתוֹ, וְכַתִּיב הֵתָם אֵת יְיָ אֱלֹהֵיךָ תִירָא וְגו' (דְּכָרִים ו', י"ג). תְּנִי רַבְּנָן, חֲבִיבֵינֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁחֲבַבְנָן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִצְוֹת. תְּפַלִּין בְּרֵאשִׁיחָן, וְתַפְלִין בְּזוֹרְעוֹתֵיהֶן, [וְצִיצִית בְּבִגְדֵיהֶן וְכו'], כְּדֹאִיתָא [לְעִיל] (בְּעִנְיֵן הַמְּנִלָּה, סִימָן פ"ב).

וְאִמְרָנָן עֲלֵהּ (סָס דף מ"ד ע"א), תִּנְיָא, אָמַר רַבִּי נִתָּן, אֵינֵן לָךְ כָּל מִצְוֶה קִלְהָ שֶׁבְּתוֹרָה, שְׁאִין מִתֵּן שְׁכָרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, אֲבָל אֵינִי יוֹדַע כְּמָה. צֵא וּלְמַד מִמִּצְוֹת צִיצִית. מַעֲשֵׂה בְּאָדָם אַחַד שֶׁהָיָה זְהִיר בְּמִצְוֹת צִיצִית. שְׁמַע שְׁיֵשׁ זֹנָה אַחַת בְּפִרְכֵי הַיָּם

פְּאַרְבַּעַה עֲדִים. אֲמָרָה לוֹ, בְּשִׁבּוּעָה, אֵינִי מְנִיחָתְךָ עַד שֶׁתִּכְתֵּב לִי מַה שְּׁמָךְ, וּמַה שֵּׁם עֵירְךָ, וּמַה שֵּׁם רִבְךָ, וּמַה שֵּׁם מִדְרָשְׁךָ שְׁאַתָּה לֹוּמֵד בּוֹ תּוֹרָה. כִּתֵּב וְנָתַן בִּידָה. עֲמֻדָה וְחִלְקָה כָּל נִכְסֵיהָ, שְׁלִישׁ לְמַלְכוּת, וּשְׁלִישׁ לְעֲנִים, וּשְׁלִישׁ נִטְלָה בִּידָה, חוּץ מֵאוֹתָן מִצְעוֹת, וּבֵאתָ לְבֵית מִדְרָשׁוֹ שֶׁל־רַבִּי חֵיָא. אֲמָרָה לוֹ, צוּה עָלַי וְעֲשׂוּנִי עֲבָרִיהָ. אֲמַר לָהּ, בְּתִי, שְׁמָא עֵינֶיךָ נָתַת בְּאַחַד מִן הַתְּלַמִּידִים. הוֹצִיאָה כִּתֵּב מִיָּדָה, וְנָתְנָה לוֹ. אֲמַר לָהּ, זִילִי זָכִי בְּמִקְחֶךָ. אוֹתָן מִצְעוֹת שֶׁהִצִּיעָה לוֹ בְּאַסּוּר, הִצִּיעָה לוֹ בְּהֵתֵר. זֶה מִתֵּן שְׂכָרָן בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלְעוֹלָם הַבָּא אֵינִי יוֹדֵעַ כִּמָּה (מַעֲסָה

אֵלֶּךְ כִּפְתּוֹ בְּסִרְבְּלִיהוֹן פְּטוּשִׁיהוֹן, וְכִרְבִּלְתֵּהוֹן וּלְבוּשִׁיהוֹן, וּרְמִיו לְגֹזֵא אֲתוֹן נִוְרָא יְקַדְתָּא" (דְּמִיָּא לְג, כ"א). וּפְרָשׁוֹ, לְבוּשִׁיהוֹן, אֵלּוֹ טְלִיתוֹת הַמְּצִיאוֹת שְׁלֵהוֹן.

גַּם כְּתוּב בְּסִפְרֵי, כָּל הַמַּתְעַטֵּף בְּצִיּוּת, קִדְּשָׁתוֹ כְּפּוֹלָה מִשְׁל־חֶבְרוֹ, שְׁנֵאמַר לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֵת כָּל מִצְוֹתַי, וְהֵייתֶם [קְדוֹשִׁים לְאַלֹהֵיכֶם] (בְּמִדְבָר ט"ו, מ'). מִלְּמֹד שֶׁהִצִּיעִית מוֹסַפֵּת קִדְּשָׁה, וְהִזְהִיר בּוֹ יְבָרְךָ:

פרק שני

פרק קכד

גְּדוּל עֲנֵשׁ הַמְּבֹזָה בְּעֵינָיו מִצוֹת

צִיּוּת. כְּדָגְרַסְנָן [הֵתָם] (פרק ערכי פסחים, פסחים 77 ק"י ע"ב), תְּנֹו רַבְּנָן, שְׁמוֹנָה וְ[א] כְּמִנְדִּין לְשָׂמִים (המחבר בסוף סימן קכ"ו פירש שר"ל מרוחקין מרחמי שמים. המו"ל), וְאַלּוֹ הֵן. מִי שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה, וּמִי שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה וְאִין לוֹ בָּנִים מִמֶּנָּה וְאִינוּ מְגַרְשָׁה, וּמִי שֵׁישׁ לוֹ בָּנִים וְאִינוּ מְגַדְּלֵן לְתַלְמוּד תּוֹרָה, וּמִי שְׂאִין לוֹ תְּפִלִּין בְּרֵאשׁוֹ וּבִזְרוּעוֹ, וְצִיּוּת בְּבִגְדוֹ, וּמְזוּזָה בְּפֶתְחוֹ, וְהַמוֹנֵעַ מִנְעָלִים מִרְגְּלָיו. וְיֵישׁ אוֹמְרִים, אָף מִי שְׂאִינוּ מִסָּב בְּחִבּוּרַת מִצְוָה.

חק יעקב

קכד שְׂאִינוּ מִסָּב בְּחִבּוּרַת מִצְוָה. וְדוּקָא כְּשִׁישׁ שֵׁם בְּנֵי אָדָם הַמְּהוּגָנִים, כְּדֹאמְרֵינָן בְּפֶרֶק זֶה בּוֹרֵר (סְנַהֲרִין כ"ג ע"א), נִקְיֵי הַדַּעַת שְׁבִירוּשָׁלַיִם לֹא הִיוּ מְסוּבִים בְּסַעֲדָה, אֵלּא אִם כֵּן יוֹדְעִים מִי מִיִּסָּב עִמָּהֶם (תוספות):

[שְׁעוֹשׂוֹת] צִיּוּת (וּנְתוּבִין) [וּנְתוּבִין] לְמִי שֶׁצִּירָךְ לָהֶם, כְּאַשְׁתּוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינָא שְׁהִיתָה עוֹשֶׂה צִיּוּת: טְלִיתוֹת הַמְּצִיאוֹת בְּצִיּוּת הִיוּ עֲלֵיהֶן אָף כְּשִׁנְדְּרוּקוֹ לְכַבְּשׁוֹ, וְעַל כֵּן נִצְלוּ. דָּאֵם לֹא כֵן, מֵאִי קָא מִשְׁמַע לֵן שְׁהִיו עֲלֵיהֶן:

קכד בְּחִבּוּרַת מִצְוָה. כְּגוֹן מִשְׁתָּה שֶׁל בְּרִית מִילָה, אוּ בַת כְּהֵן לְכַהֵן:

זו גם כן כְּתוּב בְּמִדְבָר הַנְּחֻמָּא).

וְלֹא עוֹד, אֵלּא אֵפְלוּ הַנְּשִׁים שְׁהֵן פְּטוּרוֹת מִן הַצִּיּוּת, זוֹכוֹת בְּשִׁהֵן עֲסוּקוֹת בּוֹ. כְּדָגְרַסְנָן [הֵתָם] (בְּפֶרֶק הַמּוֹכֵר אֶת הַסְּפִינָה, בְּבֹא כְּתוּב 77 ע"ד ע"ב), [שְׁבִיִּים] יֵישׁ אֲרָגוֹ אַחַד גְּנוּז לְאַשְׁתּוֹ שֶׁל־רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוּסָא, דְּשָׂדִיא בֵּיהַ תְּבִלַּת לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוּא.

וּבזְכוּת הַצִּיּוּת, אֲמָרוּ בְּמִדְרָשׁ, שְׁנִצְלוּ חֲנִנָּה מִיִּשְׁאֵל וְעִזְרִיָּה מִתּוֹךְ כְּבִשָּׁן הָאֵשׁ. דְּכִתְיִב, בְּאֲדִין גְּבִרָיָא

נפש יהודה

שְׁלִישׁ לְמַלְכוּת. שִׁינְתָּה לְהַתְּגִיר: מֵאוֹתָן מִצְעוֹת. לֹא מִכְרָה, וְהִבִּיאָתֶם. וְהוּא הִיָּה מִתֵּן שְׂכָרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה: הוֹצִיאָה כִּתֵּב מִיָּדָה. וְסִפְרָה לוֹ כָּל הַמֵּאוּרַע, שְׁלֹשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיא מִתְּגִירָתָה, לְפִי שֶׁשְּׁמַעָה גַם גְּדוּל שֶׁל חוּמַר מִצְוֹת, שִׁטְפָחוּ לוֹ אַרְבַּע צִיּוּת עַל פְּנֵיו: כְּשִׁהֵן עֲסוּקוֹת בּוֹ. (שְׁעוֹשִׂין)

[א] שְׁמוֹנָה. י"ג שְׁמוֹנָה:"